

Politológ, novinár Dag Daniš: TRETIA VLNA BUDE NAJHORŠIA. A NEBUDE ZA TÝM VÍRUS

- CZ24 News | 31. července 2021

1. Nová podoba moci

Ministerstvo zdravotníctva oznámilo, že tu máme tretiu vlnu pandémie. V krátkom čase zrejme budú nasledovať sprísnené opatrenia (nielen na hraniciach). A aktivovanie nového zákona o „covid pasoch“.

Môžeme predpokladať, že tzv. tretia vlna bude horšia než predošlé. Ohrozovať nás už nebude len nový koronavírus a jeho delta variant. S tým už vieme bojovať: testovaním, opatreniami v ohniskách, očkovaním rizikových skupín (vďaka čomu by už nemalo hroziť preťažovanie nemocníc). Slovensko – a svet – bude drviť niečo iné. Konflikt medzi očkovanými a neočkovanými.

Presnejšie: budeme tu mať intenzívnu štátnu kampaň proti nezaočkovaným. A segregačné pravidlá, ktoré rozdelia spoločnosť na dve kasty. Privilegovaných a odpisovaných.

Začalo sa to drsným režimom na hraniciach. Očkovaní nemusia dodržiavať preventívne (karanténne) opatrenia. Hoci – ako priznáva ministerstvo zdravotníctva – doklad o očkovaní nie je dokladom o neinfekčnosti; tretie osoby môže infikovať aj očkovaný. Pokračovať to bude novými pravidlami v obchodoch, reštauráciách, kostoloch, školách... Parlament schválil právne sporné zmeny za pár dní. A prezidentka Čaputová zákon obratom podpísala. Bez toho, aby si vyčlenila jediný pracovný deň na jeho posúdenie.

Ak by sa mali covid preukazy vyžadovať len mimoriadne, v rámci obmedzení počas núdzového stavu, bolo by to v poriadku. Krízové situácie si vyžadujú krízové (tvrdé) riešenia.

To sa však už nedeje. Z rozsiahlych právomocí pre „authority“ a z možnosti obmedzovať naše práva a slobody sa má stať nová norma. Samozrejmosť, ktorá sa má používať aj bez toho, aby vláda a parlament vyhlasovali núdzový stav.

Bude to nový režim, ktorý prekreslí princípy práva a verejnej moci.

Nová, pandemická odroda moci bude používať praktiky klinického donucovania a dozoru. Nad „pacientmi“. Súčasťou systému bude diktovanie podmienok, za akých môžeme ísť von. Alebo za akých naše deti môžu ísť do školy či na krúžky.

Neskôr tu zrejme bude aj sústavné klinické protokolovanie: nášho pohybu, stretnutí, zdravotného stavu, liekov, ktoré užívame, počtu vakcinácií, vrátane predpísaných „booster“ a „update“ dávok.

Korunou systému je účasť v programe pravidelného očkovania. Ako priepustka na slobodu a k dôstojnému životu. Americké médiá začali písať o „novej pandémii neočkovaných“. Túto hlúpu riekanku okamžite prebrala aj časť slovenských expertov.

Problém pritom nie je v ponuke očkovania. Nopak, vakcinácia by mala byť byť dostupná. A prednostne zameraná na najzanitелnejších – ako jeden z nástrojov na zvládanie pandémie. Problém je v agresívnom vynucovaní očkovania, ktoré bolo testované len pár mesiacov. A v mylnom

presvedčení, že očkovaní už nie sú a nebudú infekční a majú mať celkom voľný režim.

Kto „ponuku“ na očkovanie odmietne, bude občanom C – kategórie. Bez dokladov (keďže kľúčovým osobným dokladom bude očkovací pas). S osekanými právami a slobodami. Ako hrozba pre bezpečnosť a verejné zdravie. Keď prídu ľudia protestovať (ako vo štvrtok), režimoví pracovníci typu Šeliga, Remišová, Klus a Dostál budú naliehať na políciu, aby rázne zakročila. A chránila „slušných ľudí“ pred „dezolátmi“.

Vynucovanie očkovania a kastovanie spoločnosti nebude len útokom na slobodu, ale na čosi ešte dôležitejšie. Na dôstojnosť. Význam tohto slova si dnes možno celkom presne neuvedomujeme. No už čoskoro pocítíme, čo znamená.

Pre neočkovaných bude život nedôstojný.

A čo je ešte horšie: veľká časť očkovaných to nebude vnímať s obavami a znepokojením, ale s uspokojením. Ako satisfakciu.

S treťou vlnou sem príde zlo. Spoločenské, medzilidské zlo, ktoré bude mať tendenciu gradovať. A premorovať základy práva, verejného poriadku, štátnej moci či moci zamestnávateľa.

„Authority“ tvrdia, že tieto fundamentálne zmeny sú nevyhnutné pre udržanie bezpečnosti a verejného zdravia.

Naozaj?

2. Správy z Izraela

Dáta z Izraela, ktorý začal s vakcináciou najskôr a pokročil najďalej, sú, mierne povedané, nejednoznačné. Na jednej strane sa potvrdzuje, že vakcíny poskytujú pomerne vysoký stupeň ochrany pred fatálnym či vážnym priebehom ochorenia covid.

No potvrdzuje sa aj to, že efektivita očkovania je obmedzená. [Izraelské ministerstvo zdravotníctva hlási](#), že viac ako polovica infikovaných a dve tretiny pacientov vo vážnom stave sú z radov plne zaočkovaných.

Dôvod: ochranný účinok covid-vakcíny je limitovaný a veľmi dočasný. Po pol roku od očkovania klesá ochrana proti infekcii (na 39 percent) aj proti hospitalizácii (na 88 percent).

Teda: kto chce byť účinne chránený, musí rátať s pravidelnou a pomerne intenzívnou revakcináciou. Izraelské úrady zvažujú, že rizikové skupiny by mohli byť preočkované treťou dávkou v priebehu jedného roka. Viacerí experti zas navrhujú, aby sa tretia dávka nasadila plošne.

Skúsenosti z Izraela prepisujú pravidlá hry. Mnohí pôvodne vnímali covid očkovanie ako mimoriadne opatrenie. Nie ako celoživotný program, pri ktorom sa budú vystavovať prípadným nežiaducim (nepoznaným) účinkom nových typov vakcín frekventovane.

Časom bude možno menej dôstojný aj život očkovaných, ktorí budú musieť pravidelne „dobíjať kredit“ a absolvovať nové dávky, aby nestratili priepustky na slobodu.

Najbližšie k poctivým riešeniam majú krajiny ako Švédsko či Švajčiarsko. Pripravujú sa na to, že ochorenie covid tu bude – podobne ako iné infekčné respiračné choroby – roky. Zameriavajú sa na program dlhodobého a intenzívneho očkovania rizikových skupín (toto by dnes mala byť priorita aj na Slovensku). K tomu na dostupnosť plošného očkovania pre každého, kto prejaví záujem. A na sústavu

preventívnych opatrení, ktoré budú dlhodobo únosné a prijateľné pre spoločnosť.

A predovšetkým: nerobia paniku a nehádzu princípy práva, slobody a dôstojnosti do koša.

3. Zrážka prokurátorov

Konflikt medzi tajnou službou s inšpekciou na jednej strane a NAKA so špeciálnou prokuratúrou na druhej strane svižne rastie. Už sa ostreľujú aj špičky prokuratúry: Žilinka a Lipšic.

Stále platí, že časť tajnej služby a inšpekcie veľmi účelovo útočí na vyšetrovateľov NAKA (Čurilla) a prokurátorov Úradu špeciálnej prokuratúry (Kysel, Repa, Lipšic).

Konflikt má charakter proxy vojny. Nespochybňuje sa vyšetrovanie veľkých káuz. Stíhanie takáčovcov za krivú výpoveď, ktoré rozbehla inšpekcia, sa vedie v jednom z menších a nie veľmi podstatných prípadov. Nepriamo sa tým však spochybňujú aj väčšie kauzy, v ktorých nájdeme tých istých svedkov. Tých istých vyšetrovateľov. A tých istých prokurátorov. Týka sa to napríklad procesu s Dušanom Kováčikom. Alebo procesu so siskármi, ktorí mali obchodovať s informáciami (Gašparovič, Beňa).

Tajnú službu a inšpekciu výdatne podporujú Boris Kollár, Robert Fico a Peter Pellegrini. Akékoľvek spochybňovanie svedkov, vyšetrovateľov a prokuratúry im vyhovuje.

Nepotrebnú v tomto konflikte vyhrať. Stačí, že do práce úradov vnášajú nedôveru a chaos.

Takto vnímaná scéna sa však po minulom týždni dosť zreteľne otočila. Môže za to séria udalostí, ktoré sa už nedajú odbiť legendami o boji dobrých so zlými.

1. Šéfka inšpekčného tímu bola odstavená – presne v tom čase, keď chcela udrieť na trojicu svedkov – kajúcnikov zo skupiny takáčovcov, ktorí mali manipulovať výpoveďami.

2. Zadržaný svedok potvrdil, že vo výpovediach k jednej z menších káuz klamal. Ďalší dvaja, ktorí zmizli, mali byť zapojení do rozsiahlejších manipulácií s výpoveďami. Podnikateľ Petrov, prezývaný Tiger, mal polícii dodávať svedkov vo viacerých prípadoch.

3. Zásah inšpekcie, ktorá chcela zadržať Petrova, zastavil cez telefón, z dovolenky v Chorvátsku, policajný prezident. Po jeho intervencii dvaja hľadaní svedkovia, ktorí mali informácie o údajných nezákonných praktikách v NAKA, zmizli.

Keď odložíme politickú optiku a delenie ľudí na „našich“ a „vašich“, uvidíme priamo na policajnom prezídiu praktiky, ktoré sú neprijateľné. A ktoré treba vyšetriť.

Takisto treba vyšetriť podozrenia, podľa ktorých Petrov alias Tiger „obchodoval“ s vyšetrovateľmi NAKA a prokurátormi Úradu špeciálnej prokuratúry. Petrov mal zabezpečovať výpovede svedkov vo viacerých prípadoch – výmenou za ukončenie alebo spomalenie stíhania v iných kauzách.

Námietka, že inšpekcia sa aktivizuje účelovo, aby chránila svoje záujmy, samozrejme, sedí.

No takisto by sa malo akceptovať to, že za chyby sa platí. A nielen vo vybraných prípadoch.

Inak sa vrátíme do éry, keď boli „naši“ nedotknuteľní.

4. Digitálny Joe

Prehľad zakončíme nie veľmi optimistickými správami zo Spojených štátov. Republikánsky poslanec a

bývalý lekár prezidentov tvrdí, že prezident Joe Biden nedokáže poskladať súvislú vetu. Žiada, aby podstúpil kognitívny test. Predpovedá, že Biden bude musieť skôr či neskôr odstúpiť zo zdravotných dôvodov.

Tému živí aj televízia Fox news. Odvoláva sa na [vystúpenie Bidena v CNN](#).

Treba dodať, že obvinenia na adresu Bidena sú prehnané. Kto si pozrie jeho vystupovanie v CNN, zistí, že Biden nemá problém poskladať vetu.

Je to s ním presne opačne.

Biden hovorí veľa. A ako automat. Trochu pripomína naprogramovanú, digitálnu postavičku, ktorá má jasné úlohy – prevychovať americkú spoločnosť podľa hesiel pandemických či klimatických expertov. Jeho reč je jasná. A dutá. Bez šťavy a bez náznaku autenticity.

A práve to je problém nového amerického prezidenta. Z Bidena sála podozrenie, že nie je suverénny v myslení a rozhodovaní. Nekladie odpor, neovplyvňuje trendy, nemoderuje konflikty. Len hovorí. Za tých, ktorí ho vybrali do úradu (nie, nemyslíme jeho voličov).

Hovoriaca hlava...

Prototyp „lídra“ v novej, digitálnej ére, kde všetko pôsobí ako súčasť programu.

Je možné, že práve toto bude dôvod, prečo chat-bot Joe Biden predčasne skončí.